

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL MENO KŪRĖJO IR MENO KŪRĖJŲ ORGANIZACIJŲ STATUSO ĮSTATYMO NR.
I-1494 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-4447(6) IR
ASOCIACIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1969 1, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-4448 (6)“
(TAP-20-2059(2) (20-14440(3))

2021-03-01 Nr. NV-388

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Įstatymų pakeitimų projektų iniciatoriai: Seimo nariai V. Juozapaitis ir E. Jovaiša.

Siūlomų Įstatymų pakeitimų projektų tikslas – siekti maksimaliai skaidraus asociacijų finansavimo valstybės biudžeto lėšomis:

- ✓ nustatyti, kad meno kūrėjų organizacijos veiklai, kūrybinėms programoms bei projektams finansuoti valstybės biudžeto lėšos skiriamos ir naudojamos vadovaujantis Kultūros rėmimo fondo įstatymo ir Asociacijų įstatymo nuostatomis.
- ✓ patikslinti asociacijų valdymo organų veiklą, sukonkretinti reikalavimus asociacijų veiklai ir kūrybinių programų finansavimui iš valstybės biudžeto gauti, užtikrinant gautų lėšų panaudojimą pagal paskirtį.

Dabartinė situacija: *Įstatymų pakeitimų projektų iniciatorių teigimu, pagal šiuo metu galiojančių:*

- Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo nuostatas - nepakankamai reglamentuotos meno kūrėjų organizacijų teisės į valstybės paramą;
- Asociacijų įstatymo nuostatas - nėra reglamentuota vienasmenio asociacijos valdymo organo veikla, nors pagal šį įstatymą įsteigtų organizacijų, kuriose sudarytas vienasmenis valdymo organas, yra. Taip pat nėra nustatyti reikalavimai asociacijų veiklai ir kūrybinių programų finansavimui iš valstybės biudžeto gauti.

Kultūros ministerijos teikiamo Nutarimo projekto tikslas:

Pritarti teisinio reglamentavimo principams, tačiau dėl siūlomų netinkamų įgyvendinimo priemonių nepritarti Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4447(6), kuriuo siekiama Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 10 str. papildyti nauja dalimi ir joje nustatyti, kad meno kūrėjų organizacijų veiklai, kūrybinėms programoms bei projektams finansuoti valstybės biudžeto lėšos skiriamos ir naudojamos vadovaujantis Asociacijų įstatymo nuostatomis.

Pritarti numatomiems teisinio reglamentavimo principams, tačiau dėl siūlomų netinkamų teisinio reguliavimo priemonių nepritarti Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 9 str. pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-4448(6), kuriuo siūloma pakeisti įstatymo 1 ir 9 straipsnius bei įstatymą papildyti 9¹ straipsniu patikslinant asociacijos valdymo organų veiklą, sukonkretinant reikalavimus asociacijų veiklai ir kūrybinių programų finansavimui iš valstybės biudžeto gauti, užtikrinant gautų lėšų panaudojimą pagal paskirtį dėl šių priežasčių:

- ✓ Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4447(6) yra perteklinis ir neatitinkantis Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto teisėkūros tikslingumo principo (atkreiptinas dėmesys, kad Meno kūrėjų

organizacijų finansavimas valstybės lėšomis vykdomas pagal Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamą programą „Strateginis meno kūrėjų organizacijų finansavimas“, be to, šiame teisės akte nustatytos ir kitos įvairios programos, į kurias projektų paraiškas taip pat gali teikti meno kūrėjų organizacijos bei kiti pareiškėjai).

- ✓ Siūlomos Įstatymo projekto Nr. XIIP-4448 (6) nuostatos sukurtų fragmentišką ir galimai konstitucinio asmenų lygybės įstatymui principo neatitinkantį teisinį reguliavimą, kadangi reglamentavus tik asociacijoms iš valstybės biudžeto skiriamo finansavimo aspektus, liktų nereguluotos kitų teisinių formų juridinių asmenų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų sąlygos: jų vadovų, projektų vadovų, kolegialių valdymo organų narių nepriekaištingos reputacijos reikalavimai; informacijos apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus viešinimo reikalavimai ir kt.
- ✓ Siūlomas teisinis reguliavimas (siekiant nustatyti, kad būtų reglamentuojama ne tik juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra asociacija, steigimą, valdymą, veiklą, pertvarkymą, pabaigos (reorganizavimo ir likvidavimo) ypatumus, bet ir asociacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų tikslus ir tvarką yra perteklinis, kadangi asociacijų finansavimą iš valstybės biudžeto lėšų, kai siekiama finansuoti tam tikras programas, meno kūrėjus ir kūrybines organizacijas, reguliuoja kiti specialieji teisės aktai (Meno kūrėjų ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymas, Lietuvos kultūros tarybos įstatymas, Kultūros rėmimo fondo įstatymas ir kt.), kuriuose ir turėtų būti įtvirtinamos nuostatos, susijusios su finansavimo skyrimo tvarkos nustatymu. Galiojant specialiesiems įstatymams, reguliuojantiems minėtus klausimus, vadovaujantis teisės sistemiškumo principu, turėtų būti keičiami būtent šie įstatymai.
- ✓ Siekiant nustatyti sąlygas skirti valstybės biudžeto lėšų juridiniams asmenims, įstatyme negali būti naudojamos tokios teisiškai neapibrėžtos formuluotės kaip asociacijų veiklos stiprinimas, tiksliniai veiklos projektai, kūrybinės programos. Toks reguliavimas sukurtų korupcijos rizikos prielaidas ir skatintų neatsakingą valstybės biudžeto lėšų skyrimą juridiniams asmenims, nes įstatymas nenustatytų jokių aiškių atvejų ar kriterijų, susijusių su valstybės biudžeto lėšų naudojimu.

Derinimas:

Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pateiktą išvadą.

Nacionalinė NVO koalicija ir Nevyriausybių organizacijų taryba pateikė pastabas ir nepritarimą naujai siūlomam reguliavimui.

- Nutarimo projektas derintas darbiniam pasitarime (dalyvaujant Kultūros ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos atstovams (2021-02-25)), kuriame sutarta dėl formuluočių patikslinimo ir atnaujinto patikslinto Nutarimo projekto parengimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

- ✓ Teikiamas Nutarimo projektas tikslintinas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, pateiktus pažymyje Nr. NV-295.
- ✓ Siūloma svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

